

**Pārskats par Blīdenes pagasta bibliotēkas
darbu 2016. gadā.**

Saturs

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums	3
2. Finansiālais nodrošinājums.....	3
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums	4
4. Personāls.....	4
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība	5
6. Krājums	6
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem	9
8. Novadpētniecība	10
9. Projekti	11
10. Publicitāte	11
11. Sadarbības tīkla raksturojums.....	11
12. Pielikumi.....	12

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums

Blīdenes pagasta bibliotēka ir Brocēnu novada pašvaldības iestāde, kas realizē noteiktas bibliotēkārā darba funkcijas, kuru izpildi finansē Brocēnu novada pašvaldība. Bibliotēka savā darbībā ir pakļauta Blīdenes pagasta pārvaldei. Galvenais uzdevums ir kvalitatīvu pakalpojumu sniegšana saviem pagasta iedzīvotājiem informācijas ieguves, brīvā laika pavadīšanas un izglītības jomā.

Bibliotēkas apkalpojamā teritorijā atrodas Blīdenes pagasta pārvalde, kultūras nams, ambulance, pirmsskolas iestāde „Vālodzīte”, Blīdenes pamatskola u.c. 2016. gadā mācības Blīdenes pamatskolā uzsāka 98 skolēni. Deklarēto iedzīvotāju skaits pagastā uz 2016. gada decembri ir 782 iedzīvotāji, bet reāli pagastā ir 608 iedzīvotāji..

2016. gadā kopējais bibliotēkas lasītāju skaits ir - 301 lasītājs – tas ir apmēram 50% no iedzīvotājiem, kuri reāli dzīvo Blīdenes pagastā.

Bibliotēka ir noteikusi prioritātes – rosināt interesi par lasīšanu, iemācīt bērniem izmantot bibliotēkas krājumu, izvērtēt lasīto un attīstīt informācijas tehnoloģiju izmantošanas prasmes.

Šogad bibliotēka kļuva par patstāvīgu iestādi, līdz ar to bija jāizstrādā lietu nomenklatūra un visu dokumenti attiecīgi jākārtoti un jāglabā pēc lietu nomenklatūras. Līdz šim arhīvu kārtoja Brocēnu novada pašvaldības arhivāre, tagad bibliotēkas vadītāja.

Akreditācija pārskata periodā nav notikusi. Atkārtotās akreditācijas atzinums ir spēkā līdz 2019. gada 21. novembrim.

2. Finansiālais nodrošinājums

Blīdenes pagasta bibliotēkas finansējums ir attīstību veicinošs. Finansējums, salīdzinot ar 2015. gadu, ir samazinājies par EUR 3080, jo nav vairs jātērē līdzekļi telpu remontam.

59% no kopējā finansējuma tiek iztērēts darbinieku darba samaksām un darba devēja VSAOI, 23 % krājuma papildināšanai, bet 18% - precēm un pakalpojumiem.

Tabula “Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums”

	2014	2015	2016
Kopā (EUR)		17274	14153
Pašvaldības finansējums	25126	17219	14112
Citi ieņēmumi:		55	41
<i>t. sk. maksas pakalpojumi</i>		55	41
<i>t. sk. ziedojumi un dāvinājumi</i>			
<i>t. sk. VKKF finansējums</i>			
<i>t. sk. citi piešķirumi</i>			

Tabula “Bibliotēkas izdevumi”

	2014	2015	2016
Izdevumi kopā (EUR)	14199	10559	11666
Darbinieku atalgojums (bruto)	11979	7680	8436
Krājuma komplektēšana	2220	2879	3231

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Remontdarbi pārskata periodā nav veikti, jo iepriekšējos gados ir gan nomainīti griesti, noslīpēta grīda, atjaunots sienu krāsojums, nomainīti radiatoru utt. Bibliotēkas telpu stāvoklis ir ļoti labs. Tagad telpas ir gaišas, siltas un mājīgas. Bērniem ir iegādāti atbilstoša augstuma plaukti. Ir galda spēles, rotaļlietas, paklājs, uz kā var spēlēties. Ir galdiņš, pie kura bērni var rakstīt,

Datori, kurus ieguvām 2008. gadā Bila & Melindas Geits projekta ietvaros ir novecojuši un vairāki nedarbojas. IKT aprīkojumu vajadzētu atjaunot.

Tabula “Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums”

	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Vērtējums (teicams/labs/ apmierinošs/neapmierinošs)	Piezīmes
Datori	1	5	apmierinošs	
Plānie klienti				
Multifunkcionālās iekārtas		1	labs	
Printeri		1	labs	
Kopēšanas iekārtas				
Skeneri				
Citas iekārtas		2	labs	Laminēšanas un iesiešanas

4. Personāls

Bibliotēkā strādā 1 darbinieks uz pilnu slodzi un 1. līmeņa bibliotekāro izglītību.

Brocēnu novada pašvaldības finansējums profesionālajai pilnveidei – 120.00 EUR un darba pieredzes apmaiņas braucienu izdevumiem 40.00 EUR.

Bibliotekāre apmeklējusi vairākus profesionālās pilnveides kursus, gan Saldus pilsētas bibliotēkas rīkotos, gan citu organizētos:

- Ievads autortiesībās;
- Jaunie ugunsdrošības noteikumi;
- Dokumentu un arhīvu pārvaldības sistēma;
- Radošums un tā izpausmes darbā ar bērniem un pieaugušajiem bibliotēkā;
- Profesionālā konsultēšana.

Vasarā piedalījos Saldus pilsētas bibliotēkas IRAMND organizētajā pagastu bibliotekāru pieredzes braucienā uz Viesītes, Gārsenes, Aknīstes un Zalves pagasta Sproģu bibliotēkām.

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Bibliotēka lietotājiem ir atvērta 40 stundas nedēļā. Bibliotēkas darba laiks apmierina lielāko daļu iedzīvotāju, jo sestdienās, kad bibliotēka ir slēgta, slēgtas ir arī visas pagasta iestādes un ir mazāka iedzīvotāju cirkulācija nekā darba dienās.

Tabula "Bibliotēkas pamatrādītāji"

	2014	2015	2016	% salīdzinot ar iepr. gadu
Lietotāju skaits	311	253	301	-18.6%; +20%
<i>t. sk. bērni</i>	104	65	86	-37.5; +32.3%
Fiziskais apmeklējums	4714	3654	3251	-22.5%; -11.3%
<i>t. sk. bērni</i>	1389	824	1073	-40.7%; +30.2%
Virtuālais apmeklējums	0	1068	72	-93.26%
Sociālo tīklu apmeklējums (skatījumi)	0	10420	24186	+132.11%
Izsniegums kopā	10350	14161	15273	+36.8%; +7.9%
<i>t. sk. grāmatas</i>	5243	5672	6367	+8.2%; +12.3%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	4372	7841	8441	+79.3%; +7.7%
<i>t. sk. bērniem</i>	1613	646	1132	-60%; +75.2%
Lietotāji % no iedz. skaita apkalpes zonā	39%	41%	50%	+5.1%; +22%
Iedzīvotāju skaits	797	620	608	-22.2%; -1%

Salīdzinot ar 2015. gadu, bibliotēkas rādītāji ir auguši. Lietotāju skaits audzis par 20%, bērnu apmeklējums 32.3%, bērnu apmeklējums par 30.2%, sociālo tīklu apmeklējums par 132.11%, izsniegums par 7.9%, grāmatu izsniegums par 12.3%, periodisko izdevumu izsniegums par 7.7%, izsniegums bērniem par 75.2%, lietotāju skaits par 22%.

Krities ir fiziskais apmeklējums par – 11.3%, virtuālais apmeklējums par 93.26%, un iedzīvotāju skaits par 1%.

Lasītāju skaits un grāmatu izsniegums pieaug šādu iemeslu dēļ:

- lasītāji tiek ieinteresēti;
- lasītājiem ir nepieciešamība iegūt jaunāko literatūru, periodiku, lai iegūtu vajadzīgo informāciju;
- iedzīvotāji augsto cenu dēļ nevar iegādāties pašu jaunāko literatūru un periodiku.

Apmeklējums krities, jo pagastā paliek arvien mazāk iedzīvotāju.

Bibliotēka sniedz iedzīvotājiem informācijas un uzziņu pakalpojumus, izmantojot tradicionālos un elektroniskos informācijas avotus, datu bāzes, starpbibliotēku abonementu. Apmeklētājiem ir pieejams grāmatu fonds, 36 dažādu nosaukumu preses izdevumi, lietotāju rīcībā ir 5 datori un bezmaksas internets, kā arī maksas pakalpojumi – printēšana, kopēšana, skenēšana, laminēšana.

Piedāvājam iesiet darbus un dokumentus spirālē.

Lasāmvielas popularizēšana notiek izmantojot uzskatāmās darba formas - izstādes (izstādes veltītas jubilejām un svarīgākiem notikumiem).

Šogad neko jaunu neesam iegādājušies, bet nākamgad plānojam iegādāties melnbalto A3 kopētāju. Budžetā esmu pieprasījusi, jāgaida apstiprinājums.

Bibliotēkas pieejamība personām ar īpašām vajadzībām

Bibliotēka nav piemērota personām ar īpašām vajadzībām, jo atrodas otrajā stāvā. Šobrīd mūsu apmeklētāju vidū nav tādu klientu, kuri kustību problēmu dēļ nevarētu apmeklēt

bibliotēku, bet, ja šāda nepieciešamība rastos, izietu pretī un pakalpojums tiktu sniegts. Ja būtu pieprasījums, vajadzīgo piegādātu arī uz mājām.

Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām

Publiskā bibliotēka ir pieejama visiem, tādēļ mazaizsargāto un riska grupu apkalpošana ir viens no darba pamatprincipiem. Bibliotēkā šīs grupas cilvēkiem ir iespēja pavadīt laiku, lasīt preses izdevumus un grāmatas, izmantot datorus, saņemt konsultācijas informācijas meklēšanā, e-pasta lietošanā u.c.

Pensionāri nāk uz bibliotēku un internetbankā maksā par komunālajiem pakalpojumiem. Daudzi no viņiem vēl tikai apgūst datoru un interneta iespējas, tāpēc bibliotēkaram jāapmāca strādāt ar datoru un apmaksāt rēķinus internetbankā, pasūtīt laikrakstus, papildināt telefona kredītu u.c.. Savukārt mājsaimnieces bibliotēku apmeklē, meklējot idejas rokdarbiem.

Uzziņu, informācijas un izglītojošais darbs

Gada laikā sniegtas 177 uzziņas, t.sk. 42 reizes pa telefonu un 37 reizes saņemtas konsultācijas pie datora, kad apmeklētājiem tiek sniegta palīdzība tā lietošanā. Visbiežāk konsultācijas tiek sniegtas par dažādu iestāžu darba laikiem, kontaktiem, autobusu kursēšanas laikiem, kā arī palīdzot atrast vajadzīgās atbildes un faktus skolēnu mājasdarbiem, referātiem un zinātniski pētnieciskajiem darbiem.

Uzziņu sagatavošanai tiek izmantotas datu bāzes: - BIS ALISE-i elektroniskais katalogs, analītiskā datu bāze, LNB elektroniskais katalogs, Letonika.lv un Lursoft laikrakstu bibliotēka news.lv un citi elektroniskie resursi.

Pašvaldības, valsts institūciju un nevalstisko organizāciju informācijas pieejamība iedzīvotājiem

Iedzīvotājiem ir pieejami Brocēnu novada informatīvais izdevums „Brocēnu novadā” un Brocēnu novada pašvaldības sēžu protokoli, kuros ir jaunākā informācija. Nevalstisko organizāciju informācija ir pieejam Brocēnu novada pašvaldības mājaslapā www.broceni.lv.

Iekšzemes un starptautiskais SBA:

SBA pasūtītās grāmatas lasītājiem tiek piegādātas aptuveni 3 dienu laikā, atsevišķos gadījumos nedēļas laikā. No SBA saņemtas 83 grāmatas un nosūtītas 15 grāmatas. Analizējot SBA pasūtījumus, redzams, ka galvenokārt tā ir daiļliteratūra un materiāli mācībām skolā un augstskolā. 2016. gadā palielinājies SBA pasūtījumu skaits, kas ir par 12 eksemplāriem vairāk nekā 2015. gadā

Tabula “SBA rādītāji”

SBA	2014	2015	2016
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	68	71	83
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	5	0	15

Problēmas un risinājumi bibliotēkas pakalpojumu un pieejamības jomā

Pagastā un bibliotēkā nav neviena A3 kopētāja. Grūti nokopēt avīžu rakstus, jo tie mēdz būt pa visu lapu. Kopētājs ietverts 2017. gada budžeta pieprasījumā.

6. Krājums

Bibliotēkas krājums tiek attīstīts un komplektēts, balstoties uz pašvaldību publisko bibliotēku darbību reglamentējošiem un saistošiem dokumentiem, ņemot vērā lietotāju intereses, vajadzības un pieprasījumu. Bibliotēkas pamatkrājums ir daiļliteratūra, nozaru literatūra pieaugušajiem un bērniem un periodiskie izdevumi.

Krājuma komplektēšanas politika un organizācija:

2016. gadā izstrādāts jauns krājuma komplektēšanas dokuments 2016.-2020. gadam. Jaunajā krājuma komplektēšanas dokumentā samazinājām žurnālu un laikrakstu glabāšanas termiņus, bet palielināja Saldus un Brocēnu novada laikrakstam "Saldus Zeme" glabāšanas termiņu.

Pamatā komplektēju grāmatas pēc principa: vērtīga nozaru literatūra pēc lasītāju pieprasījuma un aktualitātes, latviešu oriģinālliteratūra, bērnu grāmatas un labākā tulkotā daiļliteratūra.

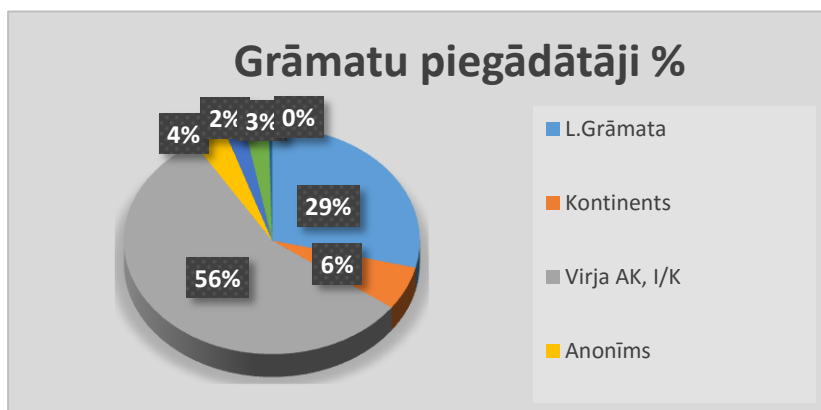
Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums:

Tabula "Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums"

	2014	2015	2016
Finansējums krājuma komplektēšanai	2220	2879	3231
<i>t. sk. pašvaldības finansējums</i>	2220	2879	3231
grāmatām	1369	1981	2331
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	370	493	713
periodiskajiem izdevumiem	851	898	900
Finansējums krājumam uz 1 iedz. apkalpes zonā (pašvaldības finansējums)	2.79	4.64	5.31

Galvenais jaunieguvumu avots ir budžeta līdzekļi. Pašvaldības finansējums 2016. gadā grāmatām bija 2000 EUR, bet periodikai 900 EUR. Gada beigās, pārskatot budžetu, neizlietotās pozīcijas lūdzu pārcelt grāmatu iegādei, tā papildus grāmatu iegādei ieguvām 331 EUR.

Bibliotēku krājumu papildināšanai grāmatas tiek komplektētas grāmatu bāzē „Latvijas Grāmata” un I/K „VIRJA AK”. Ļoti laba sadarbība izveidojusies ar I/K „VIRJA AK”, kuri piegādā grāmatas uz vietas bibliotēkā, pēc iepriekš sastādīta saraksta. Šogad grāmatu cenas pazemināja grāmatu bāze “Latvijas Grāmata”, līdz ar to arī tur iegādājās grāmatas.

Visvairāk grāmatas iepirktas I/K "Virja AK" 56% no visa iepirkuma, jo cenas ir lētākas un grāmatas piegādā uz vietas bibliotēkā. 29% - Grāmatu bāzē "Latvijas Grāmata", 6% - izdevniecībā "Kontinents", 4% - anonīmi dāvinājumi, 3% - Latvijas Nacionālā bibliotēka, 2% - Saldus pilsētas bibliotēka.

Tabula "Grāmatu piegādātāji"

Piegādātājs	Eksemplāri	Par summu EUR
L.Grāmata	79	731,66
Kontinents	17	170,18

Virja AK, I/K	154	1419,48
Anonīms	10	53,41
Saldus pilsētas bibliotēka	6	47,29
Latvijas Nacionālā bibliotēka	7	45,72
A&A VISION, SIA	1	10,08
Kopā:	274	2477,82

Rekatalogizācija ir pabeigta un visas grāmatas 100% ievadītas e-kopkatalogā. Turpinām ievadīt periodiku. Šogad rekatalogizēti 680 eks.

Pārskata periodā krājuma pārbaude nav veikta.

Krājuma rādītāji

Tabula "Krājuma apgrozība"

	2014	2015	2016
Grāmatu fonda lielums	6380	5618	5420
Grāmatu izsniegums	5243	5672	6814
Grāmatu krājuma apgrozība	0,82	1,01	1,26
Periodikas fonda lielums	1418	1793	1269
Periodikas izsniegums	4372	7841	8441
Periodikas krājuma apgrozība	3,08	4,37	6,65

Krājuma apgrozība ar katru gadu pieaug.

Tabula "Krājuma rādītāji"

	2014	2015	2016
Jaunieguvumi	736	836	954
Grāmatas	199	214	273
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	117	41	76
<i>t. sk. bērniem</i>	63	64	95
Izslēgtie dokumenti	490	1448	1676
Krājuma kopskaits	7863	7477	6755
Grāmatu krājuma apgrozība	0.82	1.01	1.26
Periodisko izdevumu apgrozība	3.08	4.37	6.65

Tabulā "Krājuma rādītāji" redzams, ka 2016. gadā salīdzinājumā ar 2015. gadu ir palielinājies jaunieguvumu skaits +59 eks., latviešu daiļliteratūra par 35 eks., bērnu grāmatu iepirkums par 31 eks. Blīdenes pagasta bibliotēkas krājuma attīstību 2016. gadā var vērtēt kā veiksmīgu gan jaunieguvumu skaita un satura ziņā, gan izmantošanas un lasītāju apmierinātības ziņā.

Ne mazāk svarīgs process krājuma komplektēšanā ir rekomplektēšana – literatūras atlase un norakstīšana. Aizvadītajā gadā no krājuma izslēgti 1676 dokumenti, no tiem 471 grāmata un 1204 seriālizdevumi. Rezultātā krājuma kopskaits samazinājies un palielinājies apgrozījums.

Bibliotēku interneta tīklā bez maksas ir iespējams apmeklēt un izmantot materiālus:

- www.filmas.lv var skatīties filmas, ko piedāvā Nacionālais kino centrs;
- meklēt informāciju portālā www.letonika.lv;

- bez maksas izmantot Lursoft Laikrakstu bibliotēku (www.news.lv), kas ir Latvijas centrālo un reģionālo periodisko izdevumu publikāciju, ziņu un rakstu apkopojums. 2017. gadā jāuzlabo News izmantojums.

Tabula “Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums”

Dabubāze	2014	2015	2016
Letonika	19	24	29
News	35	11	6

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

Blīdenes pagasta bibliotēka un Blīdenes pamatskolas bibliotēka apkalpo - Blīdenes pagastā dzīvojošos bērnodārza “Vālodzīte” audzēkņus, pamatskolas skolēnus un jauniešus līdz 18 gadiem. Apkalpojošā teritorijā dzīvo aptuveni 121 skolēni, no tiem 86 ir Blīdenes pagasta bibliotēkas lasītāji.

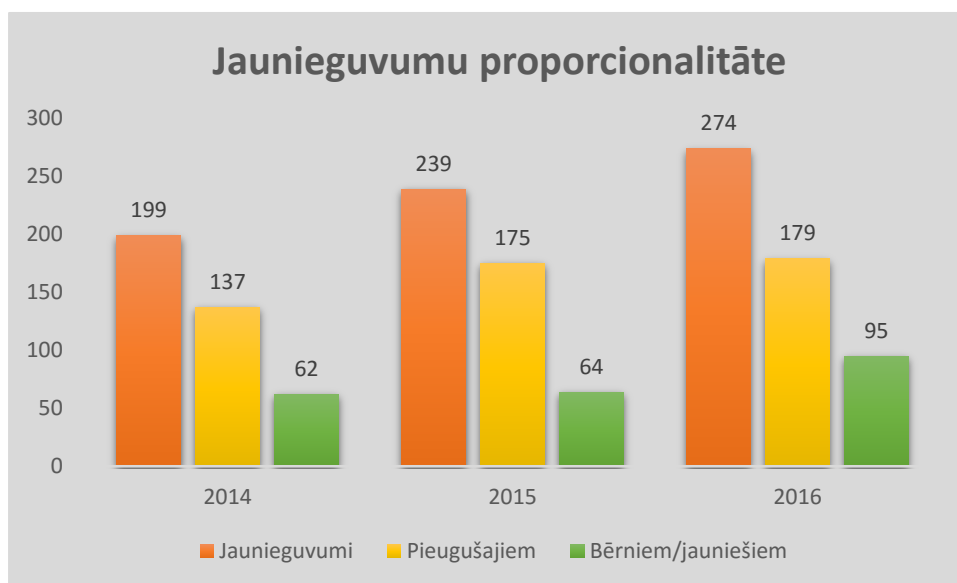
Cieši sadarbība ir ar PII „Vālodzīte” un Blīdenes pamatskolu, gan organizējot pasākumus, gan piedaloties projektos. Lai bērni ienāktu grāmatu pasaulē jau pirms skolas gaitu uzsākšanas, PII „Vālodzīte” 5-6-gadīgie bērni ik gadu tiek iepazīstināti ar bibliotēku. Ne visu bērnu vecāki lasa un apmeklē bibliotēku, tāpēc ir svarīgi radīt mīlestību pret grāmatām bērnos.

Tabula “Izsniegums bērniem un jauniešiem 2016. gadā”

	2015. gads	2016. gads	Salīdzinājumā ar 2015. gadu (+; -)
Lasītāji	65	86	+21
Apmeklējums	824	1073	+249
Izsniegums	1213	1132	-81

Darbā ar bērniem lieti noder Saldus pilsētas bibliotēkas noorganizētie profesionālās pilnveides kursi 8h garumā par tēmu “Radošums un tā izpausmes darbā ar bērniem un pieaugušajiem bibliotēkā “. Kursus vadīja Izglītības un attīstības centra “EGO” lektore Laila Meluškāne.

Diagramma “Jauniegvumu proporcionalitāte”

Apmēram 1/3 daļa jaunieguvumu ir bērnu un jauniešu literatūra.

Katru gadu Blīdenes pamatskolā notiek projektu nedēļa, kuras laikā bibliotēkai ar skolu notiek cieša sadarbība. Palīdzam bērniem izvēlēties interesantas tēmas, atrast informāciju grāmatās, internetā – telpu dizainu, futbola vēsturi, trušu audzēšanu, uztura bagātinātājiem u.c. Mācību gada beigās, skola iesniedz ieteicamās literatūras sarakstus pa klašu grupām.

Lai pilnveidotu bērnu prasmes meklēt, atlasīt un kārtot nepieciešamo informāciju, lai iepazīstinātu ar bibliotēkas pakalpojumiem un pieejamajiem resursiem, organizētas bibliotēkārās stundas.

Pirmsskolas vecuma bērni iepazīna bibliotēkas grāmatu daudzveidību un uzzināja, kā kļūt par lasītāju un kā jāuzvedas bibliotēkā. Sākumskolas skolēni priekšroku dod aktīvai darbībai, tāpēc bibliotēkārājās stundās pārsvarā tika izmantotas atraktīvas metodes un formas - bērniem bija jāatmin šifrēti nosaukumi, jāatrod grāmatas plauktā, jāsameklē citas šī autora grāmatas, jāzīmē. Interesantas un noderīgas bijušas arī praktiskās nodarbības, kurās bērni iepazīna elektronisko katalogu.

Šogad lasīšanas veicināšanas programmā “Bēru žūrija” pieteicāmies abas – skolas un pagasta bibliotēkas. Pagasta bibliotēka strādāja ar pirmsskolas bērniem, bet skolas bibliotēka ar skolēniem. Vecākās pirmsskolas grupas 18 bērni un audzinātāja no septembra līdz decembrim kopīgi lasīja “Bērnu žūrijas” grāmatas: L. Žutaites „Kika Mika un lielā tumsa”, M. Cielēnas „Bērzu ballīte”, R. Riphāgenas „Vieni paši mājās”, I. Samauskas „Muša, kura gribēja būt lidmašīna”, I Zanderes „Lupatiņu rīts” un J. Zvirgzdiņa “Lauvas rūciens”, bagātinot sajūtu pieredzi, pilnveidojot uzmanību, teksta klausīšanos un izlasītā vērtēšanas prasmes. Vērtētājiem gaume dažāda, bet vislabāk patika grāmata „Lauvas rūciens”. Bērni neesot varējuši sagaidīt nākamo dienu, kad turpinās lasīt grāmatu, lai uzzinātu lauvas likteni. Piedaloties žūrijas darbā, bērni ne tikai lasīja un vērtēja grāmatas, sarindojoši tās noteiktā vietu secībā, bet arī zīmēja un aplicēja visvairāk patikušo grāmatu ilustrācijas. Šie zīmējumi tika izvietoti izstādē bibliotēkā.

Arī šajā gadā bibliotēkas materiālus mācību darbam aktīvi izmantoja skolotāja Lāsma Plaude ar savu 8. klasi un Iveta Muhitdinova ar 2. klasi. Laba sadarbība ar Brocēnu novada pašvaldības Blīdenes pirmsskolas un izglītības iestādi „Vālodzīte”.

Pati lielākā problēma bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem ir pieaugošais kūtrums uz grāmatu lasīšanu, nepatīk iedziļināties informācijas meklēšanā, visu vajag tagad un tūlīt.

8. Novadpētniecība

Novadpētniecības darba pamatā ir Blīdenes pagasta, bibliotēkas, iedzīvotāju vēstures mantojuma liecību, materiālu uzkrāšana un saglabāšana. Laika gaitā savākti novadpētniecības materiāli: kopijas no avīzēm un žurnāliem, fotogrāfijas, izvilkumi no interneta un dažādi citi materiāli, kas krājas mapēs un tie ir pieejami ikvienam apmeklētājam. Novadpētniecības materiāli (rakstu kopijas) sakārtoti mapēs, šobrīd novadpētniecības krājumā apskatāmas 32 novadam, novadniekiem, vēsturiskiem objektiem, un iestādēm veltītas tematiskās mapes:

“Ilggadēja Blīdenes bibliotēkas vadītāja Laima Bušante”; “Blīdenes pagasta bibliotēkas vēsture”; “Blīdenes kultūras nams”; “Pašvaldība, Blīdenes pagasta pārvalde”; “PII “Vālodzīte””; “Blīdenes jauniešu centrs”; “Blīdenes ev. lut. Draudze”; “Ceptuve Blīdenes “Lode””; “Sports Blīdenē”; “Mednieku klubs “Blīdene”; “Pensionāru padome”; “Pagasta

ļaudis”; “Uzņēmēji. Lauksaimnieki”; “Bitenieks J. Vainovskis”; “Talantīgi cilvēki”; “Kundera dzots un Tušķu brāļu kapi”; “Anna Bauga”; “Keramiķe Elza Zariņa”; “Blīdenes pamatskolas direktore, dzejniece Mirdza Krone”; “Inetas Birnes dzeja”; “Viensētas Blīdenes pagastā”; “Karte ar pagasta teritoriju un viensētām”; “Blīdenes pils un muiža”; “Kūdras ražošana”; “Piensaimniecība”; “Blīdenes pasts” u.c.

Bibliotēkā glabājas foto albumi: 16 bērnu kristību albumi, 4 albumi ar Blīdenes bibliotēkas foto mirkļiem. Mapes un albumi katru gadu tiek papildināti ar jauniem rakstiem un fotogrāfijām.

Blīdenes pamatskolas Vēstures skolotāja Lāsma Plaude vairākkārt interesējusies par bibliotēkā savāktajiem materiāliem par Blīdenes un Stūru skolu.

Saldus pilsētas bibliotēka veidoja izstāžu ciklu “Saldus no miesta līdz miestam”. Tajā iekļautas 2 novadpētniecības izstādes :

- “Saldus vēstures pētnieki;
- “Saldus tirgus”

Abās izstādēs tika izvietotas senās fotogrāfijas no Iziodora Broka mantojuma, kurš glabājas Blīdenes pagasta bibliotēkā.

Novadpētniecības materiālu mapes izmanto skolēni, apmeklētāji, iestāžu darbinieki. Informāciju pieprasa skolēni arī saviem referātiem, projektu nedēļai.

2016. gadā Blīdenes pagasta bibliotēka svinēja 70 gadu jubileju. Par godu šim pasākumam iedzīvotāji varēja apskatīt izstādi ar vēsturiskiem foto mirkļiem “Blīdenes pagasta bibliotēkai – 70”.

9. Projekti

2016. gadā piedalījās Latvijas Nacionālās bibliotēkas lasīšanas veicināšanas programmā “Bērnu žūrija”. Projektā ieguvām 7 grāmatas par summu 45.72 EUR

Projekta “Augstvērtīga tulkotā un nozaru literatūra” ietvaros bibliotēka saņēma 6 grāmatas par summu 47.29 EUR

10. Publicitāte

Par bibliotēkā notiekošo un aktualitātēm, pagasta iedzīvotāji un bibliotēkas lietotāji tiek informēti novada izdevuma „Brocēnu novadā”, interneta vietnēs www.draugiem.lv/blidenesbibloteka/ un www.kulturaskarte.lv/lv/biblioteka/blidenes-pagasta-biblioteka . Informācija par bibliotēkā notiekošajiem pasākumiem tiek izplatīta ar afišu palīdzību, kas tiek uzlikta bibliotēkā, uz afišu stendiem pagastā un skolā.

11. Sadarbības tīkla raksturojums

Tā kā bibliotēka atrodas vienā ēkā ar pagasta pārvaldi un kultūras namu, tad mēs vienmēr iesaistāmies pasākumu tapšanas procesā – taisām ielūgumus, noformējumu un gatavojam dekorus dažādiem gadskārtu svētkiem. Patstāvīga sadarbība notiek ar Blīdenes pagasta pārvaldi gan materiāli, gan finansiāli, gan, iesaistot tās darbiniekus bibliotēkas ikdienas dzīvē. Bibliotēka regulāri sadarbojas ar Blīdenes pamatskolu. Sadarbība notiek regulāri vairākus gadus pēc kārtas. Sadarbojamies patstāvīgi ar Saldus pilsētas bibliotēku – biežāk tā ir metodiskā palīdzība un SBA. Regulāri notiek konsultēšanās ar citām novada bibliotēkām par

bibliotēkas darbu, uzdevumu veikšanu. Brocēnu novada deputātiem katru mēnesi sniedzam atskaites par notiekošo bibliotēkā.

Ļoti laba sadarbība ir ar PII "Vālodzīte" grupas "Mārīte" audzinātājiem un bērniem.

12. Pielikumi

Diena ar 1. un 2. klasi

Kopīgi lasījām grāmatas, prezentējām. V.Sproģes foto.

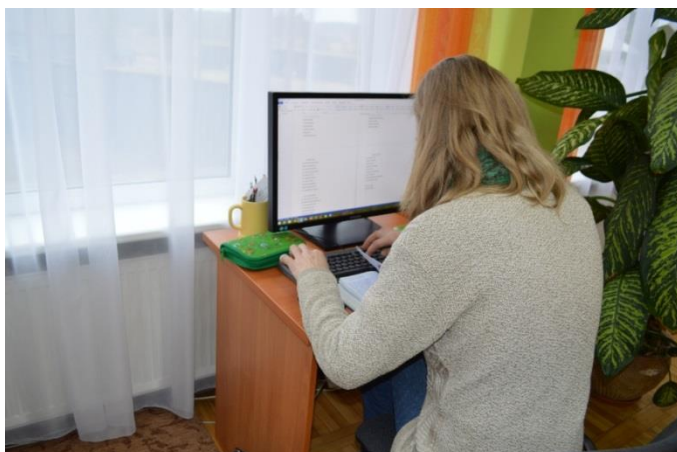

Dienas otrajā pusē spēlējām spēles. V. Sproģes foto.

Spēlējam spēli “No kuras pasakas ir šie pasaku tēli”. I. Birnes foto

Dzejniece Ineta Birne pārraksta savu dzejoļus, lai ievietotu jaunajā Saldus un Brocēnu novada dzejoļu krājumā “Saulesstīga”. V. Sproģes foto.

Ingas Dreijas – Uzules pūču kolekcija. V.Sproģes foto.

Izstādē bija apskatāmas ap 70 pūcēm. Pūces uz magnētiņiem, kaklarotām, kartiņām, krūzītēm, segas, blociņiem, spilventiņiem, pildspalvām u.c. V. Sproģes foto

Anša Zēgnera foto izstāde “Pieskāriens dabai”. V. Sproģes foto

Sveicam Blīdenes pārvaldē strādājošos vīriešus Vīru dienā. V. Sproģes foto.

Foto izstāde “Sieviete. Tēla akcents. V. Sproģes foto.

Grāmatu izstāde bērniem “Izlasi ....tad uzzināsi”. V. Sproģes foto.

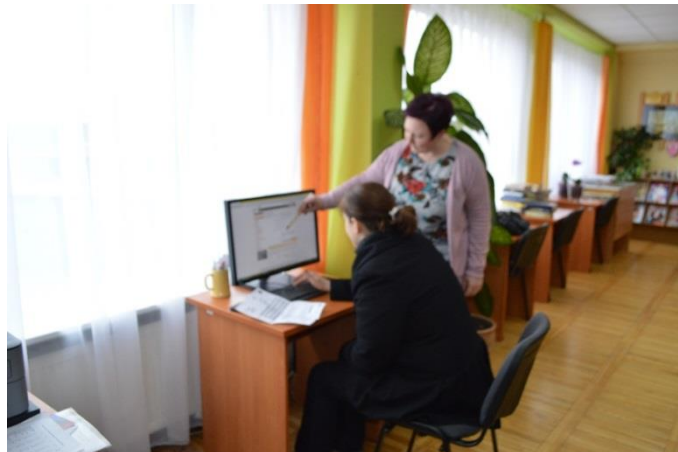

Lieldienu zaķa darbnīca. L. Trusles foto

Brocēnu pilsētas bibliotekāri ciemojas Blīdenē. I. Sadauskas foto.

E-prasmju nedēļā apmācīju lietotājus - maksāt rēķinus internetbankā un aizpildīt un iesniegt elektroniski Iedzīvotāju ienākumu deklarāciju. I. Birnes foto.

Top apsveikumi māmiņām Mātes dienā.

V. Sproģes foto.

Blīdenes pagasta bibliotēkā šogad svinēja 70 gadu jubileju. Par godu jubilejai foto izstādes ar bibliotēkas vēsturiskajiem mirkļiem. V. Sproģes foto.

Piedalījos pagasta jaunā atpūtas stūrīša talkā. Apkārt dīķim līdzinājām melnzemi, lai vēlāk iesētu zālāju. Apakšā – skaista sakopta vieta pēc pāris mēnešu darba.. V. Sproģes un L. Šnipkes foto.

Bibliotekāru pieredzes braucienā pa Sēliju. V. Ancīša Aknīstes pilsētas bibliotēkā. I. Kalvānes foto.

Gārsenes pils skolas muzejā. I. Kalvānes foto.

Helovīna darbnīca. Bērni grieza papīra sikspārņus, taisīja zirnekļa piespraudes un Helovīna stilā krāsoja gaismekli. V. Sproģes foto.

PII "Vālodzīte" grupas Mārīte bērnu zīmējumi par tēmu – mana mīļākā grāmata. V. Sproģes foto.

Bērniem ļoti patīk iepīkstināt grāmatas, kuras viņi lasīs pirms diendusas. V. Sproģes foto.

Griezto sveču meistarklase. V. Sproģes foto.

Pasākumi un izstādes 2016. gadā.

Pasākums	Laiks
Komponistam Raimondam Paulam – 80 <i>"Uz radoša nemiera nots"</i> Amerikāņu rakstniekam Džekam Londonam - 140 Rakstniekam Jānim Akurateram - 140 Angļu rakstniekam Hjū Loftingam – 130 Franču rakstniekam Romēnam Rolānam - 150	Janvāris
Aktierim, režisoram Valdim Lūriņam -65 Rakstniekam Gunaram Janovskim – 100 Rakstniekam Jurim Zvirgzdiņam -75 Ingas Dreijas-Uzules pūču izstāde.	Februāris
<i>"Prāto, domā, risini!"</i> minam mīklas un risinām krustvārdu mīklas 1.-3.klasei Gleznotājam Janim Rozentālam - 150 Lieldienas. Lieldienu zaķa darbnīca Anša Zēgnera Foto izstāde "Pieskāriens dabai" E-prasmju nedēļa. Rēķini un citi maksājumi internetā. Elektroniskā iedzīvotāju ienākuma deklarācijas aizpildīšana un iesniegšana Diena ar 1. un 2. klasi	Marts

Pasākums	Laiks
Rakstniekam, tulkotājam, grāmatizdevējam Ernestam Birzniekam-Upītim - 145 Starptautiskā bērnu grāmatu diena "Izlasī... tad uzzināsi..." "Veselīgs dzīvesveids ikdienā" Angļu rakstniecei Šarlotei Brontē – 200 "Padomi dārzkopjiem"	Aprīlis
LR Neatkarības deklarācijas pasludināšanas diena Austriešu psihiatram, psihoanalīzes pamatlicējam Zigmundam Freidam - 160 Mātes diena – "Es savai māmiņai..." Eiropas diena	Maijs

<p>“Mans sapņu ceļojums”</p> <p>Dzejniecei Vizmai Belševicai – 85</p> <p>Foto izstāde “Sieviete. Tēla akcents.</p> <p>Radošā darbnīca bērniem “Apsveikuma kartiņas Māmiņai”</p>	
<p>“Iesaki man labāko”</p> <p>“Vij vainagu no zelta smilgu skarām, Vij vainagu no Jāņu zālēm garām – Klāt Jāņu laiks.”</p>	Jūnijs
Pasākums	Laiks
<p>Laima Bušante – ilggadēja bibliotēkas vadītāja</p> <p>Blīdenes</p> <p>Foto izstāde “Bibliotēka vakar un šodien”</p> <p>Angļu rakstniekam A. Kroninam – 120</p> <p>Latviešu rakstniecei M. Zīlei - 75</p>	Jūlijs
<p>“Vasara, vasara, vasara”</p> <p>Karikatūristam J. Dresleram – 120</p> <p>Baltijas ceļa gadadiena</p> <p>Rakstniekam Viktoram Lagzdiņam – 90</p>	Augusts
<p>“Pirms 220 gadiem tiek izdota Garlība Merķeļa grāmata “Latvieši”.</p> <p>Dzejniekam Knutam Skujeniekam – 80</p> <p>“Mūsu mīļāko autoru dzeja” – Dzejas dienas</p> <p>Komponistam Mārtiņam Braunam - 65</p> <p>Režisoram Jānim Streičam – 80</p> <p>Mana mīļākā grāmata. PII “Vālodzīte bērnu zīmējumi”</p>	Septembris
Pasākums	Laiks
<p>Rakstniecei Annai Brigaderei – 155</p> <p>Rakstniecei Mārai Svīrei – 80 un rakstniekam Jānim Porukam – 145</p> <p>rakstniekam Anšlavam Eglītim – 110</p> <p>Gleznotājam Pablo Pikaso – 135</p> <p>Rakstniekam un dzejniekam Aleksandram Čakam – 115</p> <p>Helovīna radošā darbnīca bērniem</p>	Oktobris

Rakstnieci Dainai Avotiņai – 90 Rakstniekam Mārtiņam Kalndrūvam – 100 “Mana Latvija” “Latvija Dzimtene mana!” Ziemeļvalstu nedēļa “Ziemeļvalstu rakstnieki” Tēlniekam Teodoram Zaļkalnam – 140 Griezto sveču meistarklase.	Novembris
Ziemas garajiem vakariem Radošas idejas Ziemassvētkiem “Interesanti un neparasti dzīvesstāsti” Pušķojam bibliotēku svētkiem “Vienmēr esmu bijis jocīgs” rakstniekam Zigmundam Skujiņam – 90 Sveicam bibliotēkas labdarus.	Decembris

Blīdenes pagasts bibliotēkas vadītāja:

V. Sproģe

Latvijas Republika

BROCĒNU NOVADA PAŠVALDĪBA

BLĪDENES PAGASTA BIBLIOTĒKA

Reģ. Nr. 90000024417, Blīdenes pag. Ievas” Brocēnu novads LV 3852

tālrunis 63865502, e-pasts: bibl.blidene@broceni.lv

**KRĀJUMA KOMPLEKTĒŠANAS POLITIKA
(2016 – 2020.)**

Blīdenes pagasta bibliotēka ir Blīdenes pagasta pārvaldes iestāde, kuras darbības mērķis ir visu pagasta iedzīvotāju bibliotēkārā, bibliogrāfiskā un informacionālā apkalpošana. Blīdenes pagasta bibliotēkas Krājuma attīstības politikas pamatuzdevumi izstrādāti, pamatojoties uz bibliotēku darbu reglamentējošiem dokumentiem:

Bibliotēku likums,
Publisko bibliotēku pakalpojumi: IFLA/UNESCO vadlīnijas attīstībai,
LR MK noteikumi Nr.317 „Nacionālā bibliotēku krājuma noteikumi”,
LR MK noteikumi Nr.415 „Bibliotēku darbībai nepieciešamā finansējuma normatīvi”,
LR MK noteikumi Nr.355 „Vietējās nozīmes bibliotēku tīkla darbības noteikumi”,
Krājuma veidošanas vadlīnijas Latvijas bibliotēkām.
Dokumenta izstrāde balstīta arī uz Krājuma veidošanas vadlīnijām Latvijas bibliotēkām un Bibliotēku akreditācijas MK noteikumiem Nr.709.

Blīdenes pagasta bibliotēkas Krājuma attīstības un komplektēšanas pamatuzdevumi saskaņoti ar 1999. gada oktobrī Kopenhāgenā pieņemto deklarāciju par publisko bibliotēku lomu informācijas sabiedrībā:

1. piedāvāt vispusīgu informāciju visdažādāko sabiedrības grupu attīstībai,
2. mazināt atšķirību starp pilsētas un lauku bibliotēkās pieejamo informāciju,
3. nodrošināt iespēju lasītājiem apgūt dažāda līmeņa izglītību,
4. saglabāt un popularizēt kultūras mantojumu,
5. veicināt lasīšanas iemaņu attīstību jaunajā paaudzē,
6. rūpēties par mūžizglītību, nodrošinot optimālu pieeju zināšanām, kuras sniedz virtuālais bibliotēku tīkls.

Misija – būt par centru, kas veicina pastāvīgu, nepārtrauktu izglītošanos, atbalsot visu vecuma iedzīvotāju personīgo un sociālo attīstību, interešu izglītību, kā arī apzināt kultūras mantojumu ar literatūras palīdzību. Ir svarīgi ar krājumā iekļautajiem materiāliem, elektroniskajiem resursiem, tehnoloģiju iespējām veidot informācijas un kultūrvides telpu.

SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS

Blīdenes pagastā ir deklarēti 762 iedzīvotāji, bet reāli dzīvo tikai 620 (dati uz 01.01.2016.). Bibliotēka apkalpo visa pagasta iedzīvotājus, dažādu nozaru speciālistus, izglītības un kultūras, iestāžu un pagasta pārvaldes darbiniekus.

Bibliotēka ir galvenā informacionālo pakalpojumu nodrošinātāja pēc dzīvesvietas, darba, mācību, atpūtas vietu tuvumā, kuras darbības pamatā ir kvalitatīva informācija, kvalitatīvs krājums un kvalitatīvs pakalpojums. Bibliotēka uzkrāj un sistematizē iespieddarbus un cita veida dokumentus, kas apmierina lietotāju prasības un intereses.

Blīdenes pagasta bibliotēka veic pagasta bibliotēkas funkcijas. Bibliotēka jau šodien tiek uzskatīta kā:

- kultūras iestāde,
- informācijas iestāde,
- tālākizglītības un pašizglītības iestāde,
- brīvā laika pavadīšanas vieta,
- sociālās komunikācijas centrs.

Bibliotēkas komplektēšanas politika balstīta uz katra lietotāja nodrošināšanu ar informāciju. Krājuma komplektēšanas un organizācijas politikas prioritātes lietotāju mūžizglītības attīstībai nosaka pieprasījumu un piedāvājumu pēc nozaru literatūras.

2015. gada noslēgumā bibliotēkas krājums pa dokumentu veidiem:

- grāmatas 75%,
- seriālizdevumi 24%,
- audiovizuālie un elektroniskie dokumenti 1%,

Krājuma veidošanas mērķis: nodrošināt bibliotēku pakalpojumu pieejamību pēc iespējas tuvāk dzīves un darbavietai.

Krājuma komplektēšanas uzdevumi:

Blīdenes pagasta bibliotēka veidojot krājumu, pagasta iedzīvotājiem nodrošina:

- piekļuvi informācijai drukātā un elektroniskā formātā;
- pirmo saskarsmi ar grāmatu;
- piekļuvi valsts un pašvaldības dokumentiem;
- atbalstu formālajai un mūža izglītībai;
- kvalitatīvu brīvā laika pavadīšanu.

Bibliotēkas krājums tiek attīstīts un komplektēts, balstoties uz pašvaldību publisko bibliotēku darbību reglamentējošiem un saistošiem dokumentiem, ņemot vērā lietotāju intereses, vajadzības un pieprasījumu.

Bibliotēkas pamatkrājums ir daiļliteratūra, nozaru literatūra pieaugušajiem un bērniem un periodiskie izdevumi.

Krājuma atlases un veidošanas vispārīgie principi:

- bibliotēkas krājumam jāatbilst vietējās sabiedrības interesēm un vajadzībām;
- informācijas resursiem jāatspoguļo dažādi viedokļi;
- jānodrošina informācija dažādos formātos;
- dokumentu izvēlē nav pieļaujama politiska, komerciāla, konfesionāla vai cita ietekmēšana.

Krājuma komplektēšanas noteicošie faktori:

- lietotāju pieprasījums,
- finanšu līdzekļi,
- izdevēju un tirdzniecības piedāvājums.

Krājuma komplektēšanas veidi:

- kārtējā jaunieguvumu komplektēšana,
- retrospektīvā komplektēšana, reģistrējot un izvērtējot lasītāju pieprasījumu,
- rekonplektēšana - regulāra un sistemātiska krājuma attīrīšana no saturā novecojušiem, nolietotiem, nepieprasītiem izdevumiem.

Krājuma komplektēšanas avoti:

Pirkumi :

- grāmattirgotājs I/K Virja AK,
- vairumtirdzniecības bāze „Latvijas grāmata”,
- grāmatveikali (atlaižu akciju laikā, konkrētu izdevumu iegādei),

Dāvinājumi :

- VKKF projekti, LNB projekti,
- privātpersonu, iestāžu un organizāciju dāvinājumi,
- ziedojumi,

Atvietošana:

- lasītāju nozaudēti izdevumi atvietoti ar identiskiem vai saturā līdzvērtīgiem,
- abonēšana – Latvijā izdoti periodiskie izdevumi plašam lasītāju lokam.

Finansējuma avoti:

Blīdenes pagasta bibliotēku finansē Brocēnu novada pašvaldība, iedalot budžetā līdzekļus grāmatu un periodikas finansēšanai. Dalība projektos.

KOMPLEKTĒŠANAS PRIORITĀTES

- Latviešu oriģinālliteratūra (latviešu rakstnieku un dzejnieku jaunākie izdevumi, ārzemju daiļliteratūra);
- Uzziņu literatūra (īpaši, enciklopēdijas) vidējā skolas vecuma posmam;
- Literatūra pirmskolas vecuma bērniem
- Nozaru literatūra – piemēram, 3,6,7,9 nodaļa (ar iespējām katru gadu pārskatīt un plānveidīgi mainīt nozaru prioritātes)

KOMPLEKTĒŠANAS DZIĻUMA NOTEICOŠIE FAKTORI

- Bibliotēku krājuma izpētes metodes
- Skata visu krājumu kopumā;
- Konkrētās nozaru prioritātes
- Lasītāju pieprasījumu izpēte (izsniegums, lietotāju anketēšana, rezultātu analīze);
- Pēc iespējas izmanto Conspectus modeli

DZIĻUMA LĪMENI

Studiju (3 līmenī) tiek komplektēta:

Literatūra, kas atspoguļo vairākus viedokļus par attiecīgo tēmu, tie ir, materiāli, kas balstīti uz konkrētiem faktiem un ir rūpīgas pētniecības rezultāts. Piem., psiholoģijas, pedagogijas, medicīnas nozares, ekonomija. Galvenokārt cenšamies iegādāties jaunākos izdevumus.

Pamatinformācijas (2 līmenī) tiek komplektēta:

- Latviešu daiļliteratūra

- Bērnu literatūra
- Visu veidu nozaru literatūra
- Pašvaldību pārskati, statistika, lēmumi

Minimālā (1 līmenī) tiek komplektēta:

- Ezotēriskā rakstura izdevumi
- Reliģiskā satura literatūra
- Organizāciju, apvienību, asociāciju, kongresu materiāli

Netiek komplektēta (0 līmenis):

Pornogrāfiska,
Rasistiska,
Antisemītiska rakstura literatūra,
Cita veida nesaskaņu un naida kurināšanai izmantojami izdevumi.

Citi krājuma papildināšanas veidi

- Retrospektīvā komplektēšana – krājuma papildināšana ar iepriekšējo gadu izdevumiem
- Aizvietošana – atvieto nozaudēto eksemplāru ar identisku vai jaunāku izdevumu (konkrēti, individuāli)
- Dāvinājumi – iedzīvotāju dāvinājumi ar vērtīgām, pieprasītām grāmatām.

Valodu aptvērums:

- Krājums pamatā tiek komplektēts latviešu valodā un vienā eksemplārā;
- Krievu valodā komplektē pieprasītus preses izdevumus, atsevišķu nozaru izdevumus un vārdnīcas.

Krājuma rekomplektēšanas (norakstīšanas iemesli):

- Nolietoti izdevumi;
- Novecojuši pēc satura;
- Liekie dubleti;
- Izdevumi bojāti dažādu iemeslu dēļ;
- Nozaudēti izdevumi;
- Dokumenti nav atgūstami lietotāju vainas dēļ;
- Izdevumi nodoti citām bibliotēkām;
- Izdevumi ar īsu glabāšanas termiņu.

Abonēto presi bibliotēkā glabā:

- Avīzes – 2 gadus;
- Populāra rakstura žurnālus – 3 gadus;
- Novada informatīvais izdevums “Brocēnu Novadā” – pastāvīgi;
- Laikrakstu “Saldus Zeme” – 10 gadus.

06.01.2016.

Blīdenes pagasta bibliotēkas vadītāja:

V. Sprōģe